

مجله‌ی پیشرفت‌های حسابداری دانشگاه شیراز
دوره‌ی هفتم، شماره‌ی دوم، پاییز و زمستان ۱۳۹۴، پیاپی ۶۹/۳، صفحه‌های ۵۹-۸۴
(مجله‌ی علوم اجتماعی و انسانی پیشین)

بررسی تأثیر کیفیت سود بر تجدید ارائه صورت‌های مالی

دکتر شکرالله خواجوی*
محمدحسین قدیریان آرانی**
دانشگاه شیراز

چکیده

هدف اصلی این پژوهش، بررسی تأثیر کیفیت سود بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران است. از این رو در پژوهش حاضر ۱۰۱ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۰، مورد بررسی قرار گرفته‌اند. کیفیت اقلام تعهدی، توان پیش‌بینی سود و هموارسازی سود به عنوان سنج‌های کیفیت سود در نظر گرفته شده‌اند. هم‌چنین برای اندازه‌گیری شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی از مبلغ تجدید ارائه سود استفاده شده است. به‌منظور دستیابی به اهداف پژوهش دو فرضیه تدوین و برای آزمون آن‌ها، روش‌های آماری رگرسیون لجستیک و رگرسیون خطی چند متغیره به کار رفته است. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه اول پژوهش حاضر نشان می‌دهد که کیفیت سود به‌گونه‌ای منفی بر وقوع تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر گذار است. اما تنها تأثیر کیفیت اقلام تعهدی بر وقوع تجدید ارائه از نظر آماری معنادار است. بنابراین درباره تأثیر کیفیت سود بر وقوع تجدید ارائه صورت‌های مالی نمی‌توان به نتیجه قطعی دست یافت. هم‌چنین نتایج آزمون فرضیه دوم پژوهش حاکی از آن است که کیفیت سود به‌گونه‌ای منفی و معنادار بر شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر گذار است. به بیان دیگر هرچه کیفیت سود گزارش‌شده کمتر باشد، شدت تجدید ارائه بیشتر خواهد شد.

واژه‌های کلیدی: کیفیت سود، تجدید ارائه صورت‌های مالی، شدت تجدید ارائه، بورس اوراق بهادار تهران.

* دانشیار بخش حسابداری (نویسنده مسئول) shkhajavi@rose.shirazu.ac.ir

** دانشجوی دکتری حسابداری

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۷/۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۰/۱۴

۱. مقدمه

بر اساس اصول پذیرفته شده حسابداری، تجدید ارائه صورت‌های مالی^۱ سنوات قبل به دلیل تغییر در رویه حسابداری و یا اصلاح اشتباهات حسابداری، ضرورت می‌یابد (کالن و همکاران^۲، ۲۰۰۵). اگرچه همه تجدید ارائه‌ها نشان‌گر حساب‌سازی^۳ نیستند؛ اما از سال ۱۹۹۸ که کمیسیون بورس اوراق بهادار امریکا تلاش‌های خود را برای محدود کردن حساب‌سازی‌ها افزایش داد، تعداد موارد تجدید ارائه افزایش یافته است (لو^۴، ۲۰۰۳). همچنین نتایج پژوهش وو^۵ (۲۰۰۲) نشان می‌دهد که از بین ۱۰۶۸ مورد شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده مورد بررسی در امریکا، ۲۳۲ شرکت در هفته اعلان تجدید ارائه با دعوی حقوقی مواجه شده‌اند، ۱۹۳ شرکت مدیریت، و ۱۰۸ شرکت نیز حسابرس خود را تغییر داده‌اند (نقل از لو، ۲۰۰۳). این موارد نشانگر این است که دلایل بسیاری از موارد تجدید ارائه فراتر از مسائل فنی حسابداری است و احتمالاً علل دیگری از جمله مدیریت سود^۶ یا دست‌کاری حساب‌ها را نیز شامل می‌شوند. لینک و همکاران^۷ (۲۰۰۶) معتقدند که مدیران از اختیارشان برای استفاده از رویه‌های حسابداری متفاوت و تغییر در رویه حسابداری، برای تحت تأثیر قرار دادن توافقی‌های قراردادی و یا ارزش سهام استفاده می‌کنند (لینک و همکاران، ۲۰۰۶). کالن و همکاران (۲۰۰۵) نیز اعتقاد دارند که تجدید ارائه علامتی از رفتار فرصت طلبانه^۸ مدیریت و به عبارتی نشان‌گر تلاش‌های مدیریت برای افزایش سود گزارش شده با استفاده از روش‌های غیرقابل قبول یا دیگر اشتباهات عمدی است (کالن و همکاران، ۲۰۰۵).

هنگامی که شرکتی صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه می‌کند، می‌پذیرد که اشتباه با اهمیت یا رویه‌ای نادرست در صورت‌های مالی دوره یا دوره‌های گذشته خود داشته است (بولو و همکاران، ۱۳۹۱). در نتیجه حتی اگر مدیریت قصد سوء استفاده از تجدید ارائه را نداشته باشد و یا به عبارتی اشتباهات سهوی منجر به ارائه مجدد صورت‌های مالی شود؛ تجدید ارائه نشانه‌ای از سیستم اطلاعاتی و گزارشگری ضعیف است (کالن و همکاران، ۲۰۰۶). به طور کلی صورت‌های مالی تجدید ارائه شده پیام و علائمی پیرامون قابل اتکا نبودن صورت‌های مالی دوره‌های گذشته و کیفیت پایین آن‌ها ارائه می‌نماید (ژیا^۹، ۲۰۰۶؛ نقل از شریعت‌پناهی و کاظمی، ۱۳۸۹). بنابراین صرف نظر از سهوی یا عمدی بودن تجدید ارائه و دلایل انجام آن، ارائه مجدد صورت‌های مالی که در نتیجه آن اطلاعات گزارش شده در دوره‌های قبلی اصلاح

می‌شود، نشانه‌ای از کیفیت پایین اطلاعات حسابداری و از جمله سود گزارش‌شده در سال‌های قبل می‌باشد.

با توجه به مطالب پیش‌گفته، پژوهش حاضر با هدف پاسخ به این پرسش انجام خواهد شد که: آیا کیفیت سود^{۱۰} بر تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر گذار است؟ تجدید ارائه صورت‌های مالی دوره‌های قبل، پیامدهای منفی متعددی را برای گروه‌های مختلف به همراه دارد. واکنش منفی بازار به تجدید ارائه صورت‌های مالی (دیوان محاسبات امریکا^{۱۱}، ۲۰۰۲؛ ریچاردسون و همکاران^{۱۲}، ۲۰۰۲؛ پالمرس و همکاران^{۱۳}، ۲۰۰۴؛ اخیج و همکاران^{۱۴}، ۲۰۰۵)، افزایش هزینه سرمایه شرکت (هریبار و جنکینز^{۱۵}، ۲۰۰۴)، تغییرات هیئت‌مدیره و حسابرس (روتنستین^{۱۶}، ۲۰۰۸؛ گرتسن و همکاران^{۱۷}، ۲۰۰۶)، تردید استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی نسبت به جایگاه گزارش‌گری مالی و فرایند حسابرسی (تامسون و لارسون^{۱۸}، ۲۰۰۴) و کاهش اعتماد جامعه به اظهار نظر حسابرسان (نیکبخت و رفیعی، ۱۳۹۰) برخی از این پیامدها هستند. بنابراین با توجه به زیاد بودن موارد تجدید ارائه صورت‌های مالی در ایران، انجام این پژوهش و پاسخ‌گویی به پرسش مطرح شده از اهمیت فراوانی برخوردار است.

در ادامه مقاله، پس از مرور مبانی نظری و پیشینه، فرضیه‌های پژوهش تبیین می‌شود. سپس روش پژوهش توصیف و یافته‌های تجربی آزمون فرضیه‌ها مطرح می‌گردد. در نهایت با توجه به نتایج آزمون فرضیه‌ها نتیجه‌گیری و پیشنهادها ارائه می‌شود.

۲. چارچوب نظری پژوهش

۲-۱. تجدید ارائه صورت‌های مالی

طبق بند ۳۹ استاندارد حسابداری شماره ۱ ایران، در مواردی که نحوه ارائه یا طبقه‌بندی اقلام در صورت‌های مالی اصلاح می‌شود، به‌منظور اطمینان از قابلیت مقایسه اقلام صورت‌های مالی، مبلغ مقایسه‌ای باید تجدید طبقه‌بندی شود مگر این‌که این امر ممکن نباشد. هم‌چنین ماهیت، مبلغ و دلیل تجدید طبقه‌بندی باید افشا گردد (کمیته تدوین استانداردهای حسابداری، ۱۳۸۸). افزون بر این طبق الزامات استاندارد حسابداری شماره ۶ با عنوان گزارش عملکرد مالی، چنان‌چه در رویه حسابداری تغییری صورت گیرد ارقام مقایسه‌ای دوره(های) قبل باید بر مبنای رویه جدید ارائه مجدد شود (کمیته تدوین استانداردهای حسابداری،

۱۳۸۸). طبق بند ۱۳ بیانیه هیئت اصول حسابداری امریکا^{۱۹} در رابطه با تغییرات حسابداری^{۲۰} تجدید ارائه سود و سایر اطلاعات مالی سال‌های گذشته شرکت‌ها به علت اشتباهات ناشی از محاسبات ریاضی، اشتباهات در به‌کارگیری رویه‌های حسابداری و همچنین تعبیر نادرست یا نادیده گرفتن واقعیت‌های موجود در زمان تهیه صورت‌های مالی ضرورت پیدا می‌کند^۱ (لو، ۲۰۰۳).

به اعتقاد شولز^{۲۱} (۲۰۰۸) دلایل اصلی تجدید ارائه عبارت‌اند از درآمدها (مثلاً شناسایی نادرست یا سؤال‌برانگیز درآمد)، هزینه‌ها (مثلاً به اشتباه سرمایه‌ای کردن مخارج)، و طبقه‌بندی مجدد و افشا (مثلاً طبقه‌بندی بازپرداخت بدهی‌ها به عنوان سرمایه‌گذاری) (شولز، ۲۰۰۸). هریبار و جنکینز (۲۰۰۴) معتقدند که شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی به دلیل مسائل مربوط به شناسایی درآمد، بهای تمام شده، هزینه‌های عملیاتی، دارایی‌ها و موجودی‌ها اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود می‌کنند (هریبار و جنکینز، ۲۰۰۴). بنابراین تجدید ارائه صورت‌های مالی را بر اساس دلایل آن، می‌توان به سه دسته کلی تقسیم کرد.

- ۱- تجدید ارائه ناشی از مسائل مربوط به شناسایی درآمدها و هزینه‌ها؛
- ۲- تجدید ارائه ناشی از مسائل مربوط به شناسایی دارایی‌ها، بدهی‌ها و ذخایر؛
- ۳- تجدید ارائه ناشی از مسائل مربوط به طبقه‌بندی اقلام صورت‌های مالی.

پالمرس و شولز^{۲۲} (۲۰۰۴) انگیزه‌های تجدید ارائه هدفمند صورت‌های مالی را به سه دسته تقسیم کرده‌اند: گروه نخست، انگیزه شرکت‌هایی است که دارای مشکل کم بودن سودآوری و نقدینگی هستند. این شرکت‌ها تمایل بیشتری دارند تا با انجام اقدامات متقلبانه و مرتکب شدن اشتباهات عمدی، نتایج مالی خود را بهبود بخشند. گروه دوم، انگیزه شرکت‌هایی است که تمایل دارند با انجام تقلب و اشتباهات عمدی، انتظارات و پیش‌بینی‌های بازار را برآورده سازند. گروه سوم، انگیزه ناشی از برخی قراردادهاست. قراردادهای پاداش وابسته به ارزش سهام و عملکرد شرکت نمونه‌ای از این قراردادها هستند.

۱. لازم به ذکر است، تغییر در شخصیت واحد گزارشگر نیز ارائه مجدد صورت‌های مالی را در پی دارد؛ اما در پژوهش حاضر مورد بررسی قرار نمی‌گیرد.

۲-۲. کیفیت سود

سود برای شرکت‌ها بسیار مهم است، زیرا بسیاری از استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی، سود را به‌عنوان معیاری مختصر و مفیدی از عملکرد شرکت‌ها به‌کار می‌برند (دیچاو^{۲۳}، ۱۹۹۴). تحلیلگران اوراق بهادار، مدیران شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران به سود گزارش‌شده توسط شرکت‌ها بسیار توجه می‌کنند (چان و همکاران^{۲۴}، ۲۰۰۶). اما با توجه به واقعیت‌هایی همچون تضاد منافع بین تهیه‌کنندگان اطلاعات و سرمایه‌گذاران، استفاده از برآورد و تخمین در محاسبه برخی از عناصر سود و زیان، امکان استفاده از روش‌های گوناگون حسابداری و موضوعاتی همچون هموارسازی^{۲۵} و مدیریت سود، کاربرد سود به‌عنوان معیار تصمیم‌گیری را مورد تهدید قرار می‌دهد (ایزدی‌نیا و نظرزاده، ۱۳۸۸). از این‌رو در دورانی که نگرانی‌ها در مورد کیفیت سود روبه افزایش است (چان و همکاران، ۲۰۰۶)، قانون‌گذاران، تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری، پژوهشگران، واسطه‌های اطلاعاتی و سرمایه‌گذاران تلاش دارند تا ارتباط بین کیفیت سود و میزان آن را به‌عنوان معیار عملکرد، بهتر درک کنند (چنگ و همکاران^{۲۶}، ۲۰۱۳).

کیفیت سود مفهومی چند بعدی است و دارای جنبه‌های متفاوتی است؛ بنابراین معنی واحدی برای آن وجود ندارد (بلواری و همکاران^{۲۷}، ۲۰۰۶). برخی از تعاریف بیان شده برای کیفیت سود به شرح زیر است:

برنارد و استوبر^{۲۸} (۱۹۸۹) بر این باورند که کیفیت سود بستگی به بخشی از بازده دارد که حاصل از منابع تکرار پذیر، با ثبات و بادوام باشد. به نظر ریچاردسون و همکاران (۲۰۰۱) کیفیت سود عبارت است از درجه ثبات عملکرد عایداتی در دوره آتی (ریچاردسون و همکاران، ۲۰۰۱). از دید بنیش و وارگس^{۲۹} کیفیت سود احتمال پایداری^{۳۰} عایدات جاری در آینده است (بنیش و وارگس، ۲۰۰۲). به اعتقاد دیچاو و دیچو^{۳۱} (۲۰۰۲) کیفیت سود به معنی پایداری سود خالص طی سال‌های متوالی است. هرچه پایداری سود خالص بیشتر باشد، به این معنی است که شرکت توان بیشتری برای حفظ سودهای جاری دارد و می‌توان گفت کیفیت سود، بیشتر است (دیچاو و دیچو، ۲۰۰۲). شیپر و وینسنت^{۳۲} (۲۰۰۳) کیفیت سود را مرتبط با سود مورد نظر هیکس^{۳۳} می‌دانند، یعنی از دید آن‌ها کیفیت سود عبارت است از حدی از صداقت که عایدات گزارش‌شده در گزارش سود مورد نظر هیکس از خود نشان می‌دهد (شیپر و وینسنت،

۲۰۰۳). کرشن‌هیتر و ملوماد^{۳۴} (۲۰۰۴) سودی را باکیفیت در نظر می‌گیرند که حاوی اطلاعات مفید بیشتری بوده و به ارزش بلندمدت شرکت نزدیکتر باشد (کرشن‌هیتر و ملوماد، ۲۰۰۴). اسکولر^{۳۵} (۲۰۰۴) کیفیت سود را به شکل رابطه بین ارقام تعهدی و جریان‌های نقدی تعریف می‌کند (اسکولر، ۲۰۰۴). دیچاو و شراند^{۳۶} (۲۰۰۴) تعریف کیفیت بالای سود را به سه صورت بیان می‌کنند: اول سود گزارش شده باید بازتاب عملکرد جاری باشد، دوم باید شاخص مناسبی برای عملکرد عملیاتی آتی باشد و در نهایت ارزش ذاتی شرکت را به طور دقیق و صحیح بتوان با آن محاسبه کرد (دیچاو و شراند، ۲۰۰۴). ویسواناتان^{۳۷} (۲۰۰۶) از مفهوم نزدیکی به نقد^{۳۸} به عنوان ویژگی و مشخصه مطلوب بودن سود استفاده می‌کند. بنابراین سودی که به جریان‌های نقد نزدیک تر باشد، یعنی سودی که نسبتاً ارقام تعهدی آن کم باشد، کیفیت بالایی دارد. فرانسیس و همکاران^{۳۹} (۲۰۰۸) دقت^{۴۰} را به عنوان ویژگی اصلی کیفیت سود در نظر گرفته‌اند، به عبارتی سود باید به طور دقیق و صحیح واقعیت موجود شرکت را نشان دهد (فرانسیس و همکاران، ۲۰۰۸). بارث و همکاران^{۴۱} (۲۰۰۸) نیز کیفیت بالای سود را به صورت کمتر بودن مدیریت سود تعریف کردند، کیفیت سود در این معنی یک مفهوم ذاتی نیست، بلکه ترجیحاً نبود دستکاری و سوگیری در سود نشانگر کیفیت بالای سود است.

۳. پیشینه پژوهش

۳-۱. پیشینه خارجی

لیوانت و تان^{۴۲} (۲۰۰۴) در پژوهش خود تجدید ارائه سودهای فصلی، کیفیت سودهای فصلی و واکنش بازار به سودهای گزارش شده اولیه را مورد بررسی قرار دادند. آن‌ها در این پژوهش به رابطه بین انگیزه‌های مدیریت سود و احتمال تجدید ارائه سودهای فصلی پی بردند. به نظر آن‌ها این رابطه نشان‌دهنده این است که سودهای گزارش شده اولیه به طور راهبردی مدیریت شده‌اند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که اگرچه سرمایه‌گذاران به کیفیت پایین سود گزارش شده اولیه شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده سود پی برده‌اند، اما به طور کامل اجزای سود گزارش شده اولیه را نادیده نمی‌گیرند.

کوبین^{۴۳} (۲۰۰۸) در پژوهشی به بررسی پایداری سود شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی پرداخت و نشان داد که (۱) سودهای تجدید ارائه شده دارای پایداری بیشتری

نسبت به سودهای گزارش شده اولیه هستند؛ ۲) ارائه مجدد دارای یک اثر معنادار بر پایداری سود فراتر از سال تجدید ارائه است؛ ۳) نوع حساب تجدید ارائه شده دارای اهمیت می‌باشد و شرکت‌هایی که حساب‌های اصلی^{۴۴} را تجدید ارائه کرده‌اند، سودهای پایدارتری نسبت به شرکت‌هایی دارند که حساب‌های غیر اصلی^{۴۵} را تجدید ارائه کرده‌اند؛ و ۴) تجدید ارائه صورت‌های مالی یک اثر پایدار بر کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه کننده دارد.

ویلسون^{۴۶} (۲۰۰۸) با بررسی محتوای اطلاعاتی سود پس از تجدید ارائه به این نتیجه رسید که محتوای اطلاعاتی سود در دوره‌های پس از تجدید ارائه، در ابتدا کاهش می‌یابد و استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی اطمینان خود را نسبت به اطلاعات مالی شرکت پس از تجدید ارائه به‌طور متوسط برای یک سال از دست می‌دهند. اما این کاهش محتوای اطلاعاتی سود موقتی است و پس از انجام تغییرات در ساختار حاکمیت شرکتی، برطرف می‌شود.

نتایج پژوهش ویدمن و هندریکس^{۴۷} (۲۰۱۰) نشان می‌دهد که خطاهای برآورد اقلام تعهدی سرمایه در گردش به‌طور متوسط در دوره قبل از تجدید ارائه صورت‌های مالی به میزان قابل توجهی مثبت است؛ ولی در دوره پس از تجدید ارائه به‌طور قابل توجهی نزدیک به صفر است. همچنین طبق نتایج این پژوهش بهبود در کیفیت اقلام تعهدی به‌میزان قابل توجهی در شرکت‌هایی بالاتر است که هم مدیرعامل و هم رئیس هیئت مدیره، در زمانی حول تجدید ارائه صورت‌های مالی تغییر می‌کنند. به‌علاوه در شرکت‌هایی که با تغییر حسابرس مواجهند، کیفیت اقلام تعهدی پس از تجدید ارائه صورت‌های مالی کاهش یافته است.

کوبن (۲۰۱۱) با انجام پژوهشی درباره تغییرات کیفیت سود در شرکت‌های تجدید ارائه-کننده صورت‌های مالی به این نتیجه رسید که این شرکت‌ها دو سال پیش و پس از تجدید ارائه پایداری سود خود را افزایش می‌دهند. همچنین، بخش تجدید ارائه شده سود نسبت به سود گزارش شده اولیه بسیار پایدارتر است.

نتایج پژوهش هرلی^{۴۸} (۲۰۱۲) درباره بررسی کیفیت سود در شرکت‌های تجدید ارائه-کننده صورت‌های مالی نشان می‌دهد که کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه کننده در سال تجدید ارائه و ۱۰ سال قبل از آن پایین‌تر از شرکت‌های مشابهی است که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند. همچنین نتایج این پژوهش حکایت از کاهش تفاوت بین کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه کننده و گروه کنترل، پس از تجدید ارائه دارد.

۲-۳. پیشینه داخلی

شریعت‌پناهی و کاظمی (۱۳۸۹) در پژوهشی به بررسی تأثیر ارائه مجدد صورت‌های مالی بر محتوای اطلاعاتی سود پرداختند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که تجدید ارائه صورت‌های مالی موجب کاهش محتوای اطلاعاتی سود می‌شود. همچنین شرکت‌هایی که عمده‌ترین دلیل تجدید ارائه صورت‌های مالی آن‌ها اشتباه ناشی از شناسایی درآمد است، محتوای اطلاعاتی سود آن‌ها کاهش یافته است.

حیدرپور و ازوجی (۱۳۸۹) به بررسی عوامل مؤثر بر تجدید ارائه سود هر سهم پرداختند. بدین منظور آن‌ها رابطه تفاوت سود هر سهم تجدید ارائه شده و گزارش شده را با اندازه شرکت، رشد فروش، نسبت اهرم مالی، بازده دارایی‌ها، محافظه‌کاری حسابداری، کیفیت سود، تغییر حسابرسان و نسبت جریان نقدی عملیاتی به سود مورد آزمون قرار دادند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که از بین متغیرهای مستقل در نظر گرفته شده، تنها بین کیفیت سود و تجدید ارائه سود هر سهم همبستگی معناداری وجود دارد.

ثقفی و همکاران (۱۳۹۰) با مطالعه محتوای اطلاعاتی سود متعاقب تجدید ارائه صورت‌های مالی به این نتیجه رسیدند که ضریب واکنش به سود برای چهار فصل پس از تجدید ارائه، منفی است. به عبارتی، متعاقب تجدید ارائه صورت‌های مالی، کاهش بلند مدت در محتوای اطلاعاتی سود رخ داده است.

بهارمقدم و دولت‌آبادی (۱۳۹۱) طی پژوهشی به بررسی مقایسه‌ای کیفیت سود گزارش شده با سود تجدید ارائه شده پرداختند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از پایداری و قابلیت پیش‌بینی بیشتری برخوردار است.

رحمانی و نجف‌تومرایبی (۱۳۹۱) با بررسی ارتباط تجدید ارائه صورت‌های مالی و قیمت گذاری ریسک اطلاعاتی به این نتیجه رسیدند که بعد از تجدید ارائه صورت‌های مالی، ریسک اطلاعاتی اختیاری افزایش می‌یابد؛ به علاوه تجدید ارائه حساب‌های اصلی در مقایسه با حساب‌های غیر اصلی باعث افزایش بیشتر در ریسک اطلاعاتی ذاتی می‌شود، اما با افزایش ریسک اطلاعاتی اختیاری همراه نیست. همچنین نتایج این پژوهش نشان می‌دهد شرکت‌هایی که بیشتر از یک بار تجدید ارائه داشته‌اند نسبت به شرکت‌هایی که فقط یک بار تجدید ارائه داشته‌اند، افزایش در ریسک اطلاعاتی ذاتی را تجربه می‌کنند.

بولو و همکاران (۱۳۹۱) رابطه تجدید ارائه صورت‌های مالی با مدیریت سود و کیفیت سود را مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان می‌دهد که بین تجدید ارائه صورت‌های مالی با مدیریت سود رابطه معناداری وجود دارد و نوع رابطه نشان می‌دهد که با افزایش شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی، مدیریت سود (سطح اقلام تعهدی اختیاری) افزایش پیدا می‌کند. همچنین طبق یافته‌های این پژوهش بین تجدید ارائه صورت‌های مالی با پایداری سود رابطه معناداری وجود دارد و نوع رابطه نشان می‌دهد که با افزایش شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی، پایداری سود کاهش پیدا می‌کند.

یافته‌های پژوهش خواجوی و قدیریان‌آرانی (۱۳۹۳) نشان می‌دهد که اگرچه کیفیت سود گزارش شده اولیه شرکت‌های تجدید ارائه کننده به گونه‌ای معنادار پایین‌تر از کیفیت سود شرکت‌هایی است که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند؛ اما بین کیفیت سود تجدید ارائه شده شرکت‌های تجدید ارائه کننده و کیفیت سود شرکت‌هایی که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند، تفاوت معناداری وجود ندارد. همچنین در سطح شرکت‌های تجدید ارائه کننده، کیفیت سود تجدید ارائه شده به طور معناداری بالاتر از کیفیت سود گزارش شده اولیه است.

۴. روش پژوهش

این پژوهش از نوع پژوهش‌های کمی است که از روش علمی ساخت و اثبات تجربی استفاده می‌کند و بر اساس فرضیه‌ها و طرح‌های پژوهش از قبل تعیین شده انجام می‌شود. از این دسته پژوهش‌ها زمانی استفاده می‌شود که معیار اندازه‌گیری داده‌ها کمی است و برای استخراج نتیجه‌ها از فن‌های آماری استفاده می‌شود (نمازی، ۱۳۸۲). داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز عمدتاً از طریق بانک‌های اطلاعاتی سازمان بورس اوراق بهادار تهران، صورت‌های مالی سالانه شرکت‌ها و نرم‌افزار تدبیرپرداز جمع‌آوری شده‌اند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار اکسل ۲۰۱۰ آماده و سپس با استفاده از نرم‌افزار SPSS-21 تجزیه و تحلیل انجام شده است.

۴-۱. فرضیه‌های پژوهش

در راستای دستیابی به اهداف پژوهش با توجه به مبانی نظری و پیشینه مطرح شده،

فرضیه‌های پژوهش به شرح زیر طراحی و تدوین شده است:
 فرضیه اول: کیفیت سود تأثیر معناداری بر وقوع تجدید ارائه دارد.
 فرضیه دوم: کیفیت سود تأثیر معناداری بر شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی دارد.

۴-۲. متغیرهای پژوهش

۴-۲-۱. متغیرهای مستقل

اگرچه تاکنون پیرامون کیفیت سود پژوهش‌هایی متعددی انجام شده است، اما معمولاً در هر کدام از این پژوهش‌ها تنها یک یا دو بعد کیفیت سود مورد استفاده قرار گرفته است (مایرز و همکاران^{۴۹}، ۲۰۰۳). بیش‌تر این مدل‌ها و تعاریف مشابهند ولی هیچ کدام دید جامعی نسبت به کیفیت سود ندارند (بلواری و همکاران، ۲۰۰۶). به عبارتی با توجه به پیچیده بودن مفهوم کیفیت سود و وجود تعاریف متعدد برای آن، معیارهای سنجش گوناگونی نیز برای این مفهوم وجود دارد. بنابراین اگر برای ارزیابی کیفیت سود یک بعد کیفیت سود مورد بررسی قرار گرفته و از دیگر ابعاد آن چشم‌پوشی شود، ممکن است نتیجه‌گیری‌ها در مورد کیفیت سود شرکت‌ها به درستی انجام نگیرد. برای حل این مشکل در پژوهش حاضر از سه معیار کیفیت اقلام تعهدی، توان پیش‌بینی سود و هموارسازی سود برای ارزیابی کیفیت سود استفاده شده است که در ادامه هر یک توضیح داده می‌شود.

۴-۲-۱-۱. کیفیت اقلام تعهدی: کیفیت اقلام تعهدی^{۵۰} عبارت است از درجه نزدیکی

سود به میزان جریان‌های نقدی ایجاد شده (فرانسیس و همکاران، ۲۰۰۵). در این پژوهش از کیفیت سود اندازه‌گیری شده به وسیله مدل دیچاو و دیچو (۲۰۰۲) به عنوان کیفیت اقلام تعهدی استفاده شده است. این مدل به شرح زیر می‌باشد:

$$\Delta WC_{i,t} = \alpha_0 + \alpha_1 CFO_{i,t-1} + \alpha_2 CFO_{i,t} + \alpha_3 CFO_{i,t+1} + \varepsilon_{i,t} \quad (1)$$

ΔWC : اقلام تعهدی سرمایه در گردش جاری؛ CFO : جریان نقدی خالص ناشی از فعالیت-

های عملیاتی؛ ε : عبارت است از مقدار باقیمانده مدل.

در مدل رگرسیون بالا، اقلام تعهدی سرمایه در گردش جاری به شکل زیر محاسبه می‌شود:

$$\Delta WC_{i,t} = \Delta CA_{i,t} - \Delta Cash_{i,t} - \Delta CL_{i,t} + \Delta SD_{i,t} \quad (2)$$

ΔCA : تغییر در دارایی‌های جاری؛ $\Delta Cash$: تغییر در نقد و معادل‌های نقدی؛ ΔCL : تغییر در بدهی‌های جاری؛ ΔSD : تغییر در حصة جاری تسهیلات دریافتی.

لازم به ذکر است که برای خنثی نمودن اندازه شرکت‌ها، تمام متغیرهای معادله (۱) به میانگین جمع دارایی‌ها تقسیم شده‌اند. همچنین با توجه به کوتاه بودن سری زمانی هر شرکت، مدل رگرسیونی (۱) در سطح کل شرکت‌ها برازش شده است. انحراف معیار خطای برآورد این مدل برای هر شرکت که با استفاده از داده‌های دوره‌های چهار ساله محاسبه شده است، به عنوان شاخص معکوسی از کیفیت ارقام تعهدی در نظر گرفته می‌شود. بنابراین بالاتر بودن انحراف معیار مدل (۱) نشان‌گر پایین بودن کیفیت ارقام تعهدی و در نتیجه پایین بودن کیفیت سود است.

۴-۲-۱-۲. توان پیش‌بینی سود: در چارچوب نظری گزارشگری مالی ایران ارزش پیش‌بینی‌کنندگی به‌عنوان بخشی از ویژگی مربوط بودن مطرح شده است. پیش‌بینی جریان نقد عملیاتی سال بعد توسط سود عملیاتی سال جاری یکی از معیارهایی است که به‌عنوان معیار ارزش پیش‌بینی‌کنندگی سود در نظر گرفته شده است (دیچاوا، ۱۹۹۴). در این پژوهش با تجزیه و تحلیل رابطه سود عملیاتی سال جاری و جریان‌های نقدی عملیاتی سال بعد، توان پیش‌بینی^{۵۱} سود اندازه‌گیری می‌شود. بنابراین در پژوهش حاضر از قدرمطلق اشتباهات پیش‌بینی مدل زیر به‌عنوان معیاری معکوس جهت اندازه‌گیری توان پیش‌بینی سودهای جاری استفاده می‌شود:

$$CFO_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 OP_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (3)$$

CFO : جریان نقدی خالص ناشی از فعالیت‌های عملیاتی؛ OP : سود عملیاتی.

لازم به ذکر است که در مدل بالا برای همسان‌سازی متغیرها و حذف اثر اندازه شرکت‌ها در نتایج پژوهش، تمامی متغیرها بر حسب میانگین دارایی‌های شرکت استاندارد شده است. همچنین با توجه به کوتاه بودن سری زمانی هر شرکت، مدل رگرسیونی (۳) در سطح کل شرکت‌ها برازش شده است.

۴-۲-۱-۳. هموارسازی سود: دو دیدگاه متناقض در مورد رابطه هموارسازی سود وجود دارد. در دیدگاه اول فرض می‌شود مدیریت به‌طور ساختگی نوسانات را هموار می‌کند. مطابق این دیدگاه هموارسازی سود نشانه‌ای از کیفیت پایین سود است. اما در دیدگاه دوم

فرض می‌شود که مدیریت با استفاده از اطلاعات محرمانه ناپایداری‌ها را هموار می‌کند. بر طبق این دیدگاه هموارسازی سود، بیانگر بالا بودن کیفیت سود است (فرانسیس و همکاران، ۲۰۰۸). در پژوهش حاضر همچون پژوهش‌های لئوز و همکاران^{۵۲} (۲۰۰۳)، عبدالغنی^{۵۳} (۲۰۰۵) و نمازی و محمدی (۱۳۸۹) فرض می‌شود مدیریت برای هموارسازی سود به‌طور ساختگی نوسانات را هموار می‌کند، به عبارتی هموارسازی سود به‌عنوان معیار معکوسی از کیفیت سود در نظر گرفته می‌شود. بنابراین در این پژوهش، همچون پژوهش‌های مذکور هموارسازی سود بر اساس مفهوم تغییرپذیری^{۵۴} سود اندازه‌گیری می‌شود. این معیار از طریق نسبت انحراف معیار سود عملیاتی به انحراف معیار جریان نقدی عملیاتی تعیین می‌شود. کمتر بودن این نسبت، بیانگر هموارسازی بیشتر سود و در نتیجه کیفیت کمتر سود است. لازم به ذکر است انحراف معیار سود عملیاتی و انحراف معیار جریان وجه نقد عملیاتی برای دوره‌های چهارساله محاسبه شده‌اند.

$$\frac{\sigma(OP_i)}{\sigma(CFO_i)} \quad (۴)$$

OP: سود عملیاتی؛ *CFO*: جریان نقدی عملیاتی؛ *TA*: ارزش دفتری دارایی‌ها.

۲-۲-۴. **متغیرهای وابسته:** از آن‌جا که اکثر شرکت‌های ایرانی اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود می‌کنند؛ بنابراین در این پژوهش به‌منظور در نظر گرفتن اهمیت تجدید ارائه، علاوه بر بررسی تأثیر کیفیت سود بر وقوع تجدید ارائه صورت‌های مالی، تأثیر کیفیت سود بر شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد. در نتیجه متغیرهای وابسته پژوهش عبارت‌اند از وقوع تجدید ارائه صورت‌های مالی و شدت آن. لازم به ذکر است در پژوهش حاضر همچون پژوهش‌های لیوانت و تان (۲۰۰۴) و هیرشی و همکاران^{۵۵} (۲۰۱۲) شدت تجدید ارائه، به‌وسیله میزان تجدید ارائه سود خالص عملیاتی شده است.

$$RESM = \frac{|RESNI_{i,t} - NI_{i,t}|}{NI_{i,t}} \quad (۵)$$

RESM: شدت تجدید ارائه؛ *RESNI*: سود خالص تجدید ارائه شده؛ *NI*: سود خالص.

۲-۲-۴. **متغیرهای کنترلی:** نتایج بسیاری از پژوهش‌ها حاکی از آن است که اندازه شرکت (همچون موسس^{۵۶}، ۱۹۸۷؛ کینی و مک‌دنیل^{۵۷}، ۱۹۸۹؛ لین و همکاران^{۵۸}، ۲۰۰۴؛ و دسای و همکاران^{۵۹}، ۲۰۰۶)، اهرم مالی (همچون کینی و مک‌دنیل، ۱۹۸۹؛ لین و همکاران،

۲۰۰۴؛ دسای و همکاران، ۲۰۰۶؛ عبدالله و همکاران^۶، ۲۰۱۰؛ و نیکبخت و رفیعی، ۱۳۹۰) و سودآوری (همچون کینی و مک‌دنیل، ۱۹۸۹؛ دسای و همکاران، ۲۰۰۶؛ شاور^۷، ۲۰۰۷؛ و نیکبخت و رفیعی، ۱۳۹۰) از مهمترین عوامل تأثیر گذار بر تجدید ارائه صورت‌های مالی هستند. بنابراین در این پژوهش اندازه شرکت، اهرم مالی و سودآوری به‌عنوان متغیرهای کنترلی در نظر گرفته شده‌اند. اندازه شرکت توسط لگاریتم طبیعی فروش اندازه‌گیری می‌شود. اهرم مالی نیز از تقسیم کل بدهی‌ها به کل دارایی‌ها به‌دست می‌آید. همچنین نرخ بازده دارایی‌ها برای عملیاتی کردن تعریف متغیر سودآوری مورد استفاده قرار می‌گیرد که به‌صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$ROA = NI / TA \quad (۶)$$

ROA : نرخ بازده دارایی‌ها؛ NI : سود خالص؛ TA : میانگین کل دارایی‌ها.

۳-۴. مدل‌های آزمون فرضیه‌ها

در پژوهش حاضر، با توجه به نوع داده‌ها و روش‌های تجزیه و تحلیل موجود، برای آزمون فرضیه‌های اول و دوم به‌ترتیب از تجزیه و تحلیل رگرسیون لجستیک و رگرسیون خطی چند متغیره استفاده شده است. به‌منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش الگوهای ارائه شده در نگاره شماره ۱ تخمین زده شده است.

نگاره ۱: الگوهای آزمون فرضیه‌ها

الگو	فرضیه
$RES_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 EQ_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 LEV_{i,t} + \beta_4 ROA_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$	فرضیه ۱
$RESM_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 EQ_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 LEV_{i,t} + \beta_4 ROA_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$	فرضیه ۲

RES : وقوع تجدید ارائه، یک در صورت وقوع تجدید ارائه و صفر در صورت عدم وقوع تجدید ارائه؛ $RESM$: شدت تجدید ارائه؛ EQ : کیفیت سود؛ $SIZE$: اندازه شرکت؛ LEV : اهرم مالی؛ ROA : نرخ بازده دارایی‌ها.

۴-۴. جامعه و نمونه آماری پژوهش

شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، جامعه آماری پژوهش حاضر را

تشکیل می‌دهند. به علت وجود برخی ناهماهنگی‌ها میان اعضای جامعه، نمونه بر اساس شرایط زیر انتخاب شده است:

جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که طی سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۸۰، در بورس اوراق بهادار تهران فعالیت داشته‌اند. در این پژوهش از نمونه‌گیری آماری استفاده نشده است. اما شرکت‌های مورد بررسی براساس محدودیت‌های زیر انتخاب شده‌اند:

۱. سال مالی شرکت منتهی به پایان اسفند ماه هر سال باشد؛
  ۲. طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۱ تغییر سال مالی نداشته باشد؛
  ۳. اطلاعات مالی مورد نیاز به منظور استخراج داده‌های مورد نیاز در دسترس باشد؛
  ۴. تا پایان سال مالی ۱۳۷۹ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشد؛
  ۵. جزء بانک‌ها و مؤسسات مالی (شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری مالی، شرکت‌های هلدینگ و لیزینگ‌ها) نباشد؛ زیرا افشای اطلاعات مالی و ساختارهای راهبری شرکتی در آن‌ها متفاوت است.
- لازم به ذکر است اگرچه قلمرو زمانی این پژوهش محدود به بازه زمانی ۱۳۹۰-۱۳۸۳ است؛ اما از اطلاعات مالی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۲ نیز در محاسبه کیفیت ارقام تعهدی و هموارسازی سود استفاده شده است. همچنین برای محاسبه کیفیت سود تجدید ارائه سال ۱۳۹۰، صورت‌های مالی سال ۱۳۹۱ مورد استفاده قرار گرفته است. بنابراین محدودیت‌های دوم و چهارم به صورت بالا مطرح شده‌اند.
- با توجه به محدودیت‌های فوق از بین تمامی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تعداد ۱۰۱ شرکت حائز شرایط بالا بوده و مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

۵. یافته‌ها

در این قسمت نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش ارائه شده است. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در نگاره شماره ۲ ارائه شده است. لازم به ذکر است که ۸۸ درصد مشاهدات مربوط به مواردی است که شرکت‌ها اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود کرده‌اند. مقایسه این یافته با تعداد موارد تجدید ارائه در دیگر کشورها حاکی از آن است که

تجدید ارائه در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بسیار متداول است.

نگاره ۲: آماره‌های توصیفی متغیرها طی دوره پژوهش

معیارها					متغیرها
انحراف معیار	حداکثر	حداقل	میانگین	مشاهدات	
۰/۳۳۰۹۲	۴/۵۹۳۹	۰	۰/۰۸۷۶۹	۸۰۸	RESM
۰/۰۶۹۹۸	۰/۵۶۲۵۱	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۷۱۶۳	۸۰۸	AQ
۰/۱۴۱۴۳	۱/۷۷۹۹۳	۰/۰۰۰۰۳	۰/۱۲۱۲۳	۸۰۸	PRED
۱/۰۸۴۸۳	۱۰/۴۵۵۷۱	۰/۰۱۳۱۳	۰/۹۸۸۹۴	۸۰۸	SMOOTH
۱/۴۰۷۶۳	۱۸/۴۴۰۴۸	۸/۰۴۳۹۹	۱۲/۸۵۹۰۵	۸۰۸	SIZE
۰/۱۹۷۴۶	۱/۲۲۰۷۶	۰/۱۱۲۰۳	۰/۶۴۴۴۶	۸۰۸	LEV
۰/۱۲۱۸۱	۰/۶۱۱۳۰	-۰/۱۲۵۰۳	۰/۱۲۸۸۱	۸۰۸	ROA

AQ: کیفیت اقلام تعهدی؛ PRED: توان پیش‌بینی سود؛ SMOOTH: هموارسازی سود.

نتایج حاصل از برازش مدل‌های رگرسیونی مربوط به فرضیه‌های اول و دوم پژوهش به- ترتیب در نگاره‌های شماره (۳) و (۴) ارائه شده است. با در نظر گرفتن رابطه کیفیت سود با معیارهای استفاده شده برای اندازه‌گیری آن، یافته‌های به‌دست آمده از تخمین الگوهای رگرسیونی مربوط به فرضیه اول حاکی از آن است که بین معیارهای کیفیت سود و وقوع تجدید ارائه صورت‌های مالی رابطه‌ای منفی وجود دارد. اما تنها رابطه بین کیفیت اقلام تعهدی و وقوع تجدید ارائه از نظر آماری معنادار است. در مورد متغیرهای کنترلی استفاده شده برای بررسی تأثیر کیفیت سود بر وقوع تجدید ارائه می‌توان گفت که بین اندازه شرکت و وقوع تجدید ارائه رابطه‌ای معنادار وجود ندارد. درباره رابطه بین اهرم مالی و وقوع تجدید ارائه باید یادآور شد که بین اهرم مالی و وقوع تجدید ارائه رابطه‌ای مثبت و معنادار برقرار است. همچنین بین سودآوری و وقوع تجدید ارائه رابطه معناداری وجود ندارد.

نگاره ۳: نتایج برازش الگوهای آزمون فرضیه اول پژوهش

معیار کیفیت سود				متغیرها
هموارسازی سود	توان پیش‌بینی سود	کیفیت ارقام تعهدی		
۰/۷۳۴	۰/۶۶۶	۰/۵۸۰		عرض از مبدأ
۰/۴۵۹	۰/۴۱۹	۰/۳۱۵	آماره Wald	
-۰/۰۱۹	۰/۴۰۱	۳/۳۵۱**		EQ
۰/۰۴۵	۰/۲۳۹	۲/۸۴۱	آماره Wald	
۰/۰۱۱	۰/۰۱۳	۰/۰۰۴		SIZE
۰/۰۱۹	۰/۰۲۴	۰/۰۰۲	آماره Wald	
۲/۱۶۵*	۲/۱۴۹*	۲/۱۷۴*		LEV
۱۰/۲۵۳	۱۰/۰۸۲	۱۰/۳۳۱	آماره Wald	
-۱/۴۹۴	-۱/۵۳۱	-۱/۴۲۷		ROA
۲/۱۰۶	۲/۲۵۶	۱/۰۲۸	آماره Wald	
۰/۰۶۸	۰/۰۶۸	۰/۰۷۵		Nagelkerke R ²

علامت * بیانگر معناداری در سطح خطای ۰/۰۵ و علامت ** بیانگر معناداری در سطح خطای ۰/۱۰ است.

همان‌طور که در نگاره شماره ۴ مشاهده می‌شود، نتایج به‌دست آمده از تخمین الگوهای رگرسیونی مربوط به فرضیه دوم نشان‌دهنده این است که رابطه معناداری بین معیارهای کیفیت سود و شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی وجود دارد. با توجه به رابطه کیفیت سود با معیارهای استفاده شده برای اندازه‌گیری آن، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که کیفیت سود به‌گونه‌ای منفی و معنادار بر شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیرگذار است. از این‌رو فرضیه دوم پژوهش مورد تأیید قرار می‌گیرد. به‌عبارت دیگر هرچه کیفیت سود گزارش شده اولیه پایین‌تر باشد شدت تجدید ارائه افزایش خواهد یافت.

یافته‌های فرعی حاصل از برازش الگوهای رگرسیونی فرضیه دوم، حاکی از آن است که بین اندازه شرکت و شدت تجدید ارائه رابطه معناداری وجود ندارد. اما بین اهرم مالی و شدت تجدید ارائه رابطه مثبت و معناداری برقرار است. همچنین بین سودآوری و شدت تجدید ارائه رابطه منفی معناداری وجود دارد.

نگاره ۴: نتایج برازش الگوهای فرضیه دوم پژوهش

معیار کیفیت سود			متغیرها
هموارسازی سود	توان پیش‌بینی سود	کیفیت اقلام تعهدی	
۰/۰۳۴	-۰/۰۱۵	-۰/۰۰۸	عرض از مبدأ
۰/۴۱۰	-۰/۱۹۱	-۰/۰۹۹	
-۰/۰۱۶*	۰/۲۷۸*	۰/۳۳۴*	EQ
-۱/۹۸۳	۵/۱۴۴	۲/۹۳۳	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	-۰/۰۰۱	SIZE
۰/۰۴۵	۰/۲۲۰	-۰/۰۹۵	
۰/۱۷۵*	۰/۱۵۹*	۰/۱۸۲*	LEV
۳/۲۴۲	۲/۹۷۸	۳/۳۷۶	
-۰/۳۶۵*	-۰/۳۹۳*	-۰/۳۶۹*	ROA
-۴/۱۷۶	-۴/۱۶۲۱	-۴/۴۲۷	
۰/۰۸۸	۰/۱۱۳	۰/۰۹۴	Adjusted R ²
۲۰/۵۴۳*	۲۶/۷۲۱*	۲۱/۸۲۴*	آماره F
۲/۱۴۲	۲/۱۰۹	۲/۱۲۵	آماره D.W

علامت * بیانگر معناداری در سطح خطای ۰/۰۵ است.

۶. بحث و نتیجه‌گیری

بیشتر شرکت‌ها در ایران اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود می‌کنند؛ زیاد بودن موارد تجدید ارائه نشان‌گر وجود موارد نادرست در صورت‌های مالی منتشر شده دوره یا دوره‌های قبل است که استفاده‌کنندگان بر مبنای آن‌ها تصمیم‌گیری کرده‌اند. از این‌رو هدف پژوهش حاضر بررسی تجربی تأثیر کیفیت سود بر وقوع و شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. در این راستا، کیفیت اقلام تعهدی، توان پیش‌بینی سود، و هموارسازی سود به‌عنوان سنجه‌های کیفیت سود و میزان تجدید ارائه سود خالص به‌عنوان سنجه‌ای از شدت تجدید ارائه، در ۱۰۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی بازه زمانی ۱۳۸۹-۱۳۸۳ مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه اول پژوهش حاضر نشان می‌دهد که کیفیت سود به‌گونه‌ای منفی بر وقوع تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر گذار است. اما تنها تأثیر کیفیت اقلام

تعهدی بر وقوع تجدید ارائه از نظر آماری معنادار است. بنابراین درباره تأثیر کیفیت سود بر وقوع تجدید ارائه صورت‌های مالی نمی‌توان به نتیجه قطعی دست یافت. یکی از دلایل احتمالی این نتیجه‌گیری زیاد بودن موارد تجدید ارائه در بین شرکت‌های ایرانی است. همچنین نتایج آزمون فرضیه دوم حاکی از آن است که کیفیت سود به‌گونه‌ای منفی و معنادار بر شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر گذار است. به بیان دیگر هرچه کیفیت سود گزارش‌شده کمتر باشد، شدت تجدید ارائه بیشتر خواهد شد. با توجه به متداول بودن تجدید ارائه در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و مقایسه نتایج این دو فرضیه، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که وقوع تجدید ارائه صورت‌های مالی نشانه‌ای قوی از پایین بودن کیفیت سود نیست، بلکه برای قضاوت در مورد کیفیت سود گزارش شده باید شدت تجدید ارائه نیز مد نظر قرار گیرد. به‌طور کلی نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های این پژوهش را می‌توان سازگار با مبانی نظری مطرح شده دانست. به بیان دیگر یکی از دلایل تجدید ارائه صورت‌های مالی کیفیت پایین سود و ضعف سیستم گزارشگری مالی شرکت‌ها است. همچنین، مقایسه نتایج این پژوهش با یافته‌های سایر پژوهش‌های انجام شده در این زمینه، نشان می‌دهد که یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های انجام شده به وسیله لیوانت و تان (۲۰۰۴)، کوین (۲۰۰۸)، ویدمن و هندریکس (۲۰۱۰)، کوین (۲۰۱۱)، هرلی (۲۰۱۲)، حیدرپور و ازوجی (۱۳۸۹)، بولو و همکاران (۱۳۹۱) و بهارمقدم و دولت‌آبادی (۱۳۹۱) مطابقت دارد.

در مورد متغیرهای کنترلی استفاده شده برای بررسی تأثیر کیفیت سود بر وقوع تجدید ارائه می‌توان گفت که بین اندازه شرکت و وقوع تجدید ارائه رابطه‌ای معنادار وجود ندارد. این یافته همراستا با نتیجه پژوهش نیکبخت و رفیعی (۱۳۹۰) و مغایر با نتایج پژوهش‌های موسس (۱۹۸۷)، کینی و مک‌دنیل (۱۹۸۹)، لین و همکاران (۲۰۰۴) و دسای و همکاران (۲۰۰۶) می‌باشد. درباره رابطه بین اهرم مالی و وقوع تجدید ارائه باید یادآور شد که بین اهرم مالی و وقوع تجدید ارائه رابطه‌ای مثبت و معنادار برقرار است. به‌عبارتی شرکت‌هایی که برای تأمین مالی از بدهی بیشتری استفاده می‌کنند با احتمال بیشتری صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه خواهند کرد. این یافته با نتایج پژوهش‌های کینی و مک‌دنیل (۱۹۸۹)، لین و همکاران (۲۰۰۴)، دسای و همکاران (۲۰۰۶)، عبدالله و همکاران (۲۰۱۰) و نیکبخت و رفیعی (۱۳۹۰) سازگاری دارد. همچنین بین سودآوری و وقوع تجدید ارائه رابطه معناداری وجود ندارد. این موضوع مغایر با نتایج پژوهش‌های کینی و مک‌دنیل (۱۹۸۹)، دسای و همکاران (۲۰۰۶)، شاور

(۲۰۰۷) و نیکبخت و رفیعی (۱۳۹۰) می‌باشد.

همچنین نتایج فرعی حاصل از آزمون فرضیه دوم، حاکی از آن است که بین اندازه شرکت و شدت تجدید ارائه رابطه معناداری وجود ندارد. اما بین اهرم مالی و شدت تجدید ارائه رابطه مثبت و معناداری برقرار است. به عبارتی شدت تجدید ارائه در شرکت‌هایی که برای تأمین مالی از بدهی بیشتری استفاده می‌کنند بیشتر از شرکت‌هایی است که اهرم مالی پایین‌تری دارند. همچنین بین سودآوری و شدت تجدید ارائه رابطه منفی معناداری وجود دارد. به بیان دیگر شدت تجدید ارائه در شرکت‌های با سودآوری پایین، بیشتر است. بنابراین به‌طور کلی می‌توان نتیجه‌گیری کرد که اهرم مالی از جمله عواملی است که بر وقوع و شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر است؛ اما اندازه شرکت با وقوع و شدت تجدید ارائه رابطه معناداری ندارد.

۷. پیشنهادهای پژوهش

۷-۱. پیشنهادهای کاربردی

با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

۱. از آن‌جا که پایین بودن کیفیت سود یکی از دلایل احتمالی ارائه مجدد صورت‌های مالی است، به سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد می‌شود در تهیه اطلاعیه «رتبه‌بندی شرکت‌ها از نظر کیفیت افشا و اطلاع‌رسانی مناسب» تجدید ارائه و شدت آن را نیز مدنظر قرار دهد.
۲. به سازمان بورس اوراق بهادار پیشنهاد می‌شود، شرکت‌هایی را که در سال‌های متمادی اقدام به تجدید ارائه کرده‌اند، ملزم کند تا علاوه بر صورت‌های مالی مقایسه‌ای سال جاری و سال قبل، صورت‌های مالی مقایسه‌ای تجدید ارائه شده و گزارش شده اولیه را همراه با افشای مبالغ ارقام تجدید ارائه شده و دلایل آن‌ها ارائه نمایند.
۳. اعتبار مدیریت به آسانی می‌تواند در شرایط تجدید ارائه صورت‌های مالی آسیب ببیند. از طرفی پایین بودن کیفیت سود یکی از دلایل احتمالی ارائه مجدد صورت‌های مالی است. بنابراین به مدیران پیشنهاد می‌شود با بهبود کیفیت سود گزارش شده احتمال ارائه مجدد صورت‌های مالی را کاهش داده و از این طریق از خدشه‌دار شدن اعتبار خود جلوگیری کنند.
۴. با توجه به رابطه منفی کیفیت سود گزارش شده با وقوع و شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی، به حساب‌رسان پیشنهاد می‌شود وقوع تجدید ارائه در سال‌های متمادی و

تجدید ارائه‌های با اهمیت (شدید) را به‌عنوان نشانه‌هایی از ضعف سیستم گزارشگری مالی شرکت‌ها مورد توجه قرار دهند.

۵. از آن‌جا که بین کیفیت سود گزارش شده و شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی رابطه منفی وجود دارد، به استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی پیشنهاد می‌شود تجدید ارائه‌های با اهمیت (شدید) را به‌عنوان نشانه‌ای از پایین بودن کیفیت سود شرکت‌ها در نظر بگیرند.

۲-۷. پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آتی

با وجود فراوانی تجدید ارائه صورت‌های مالی در ایران، پیرامون این موضوع پژوهش‌های اندکی صورت گرفته و هنوز ابعاد ناشناخته زیادی از آن وجود دارد؛ بنابراین به‌منظور افزایش شناخت این پدیده و رفع محدودیت‌های پژوهش حاضر پیشنهادهای زیر برای پژوهش‌های آتی ارائه می‌شود:

۱. انجام پژوهش حاضر با استفاده از سایر معیارهای کیفیت سود همچون ضریب واکنش

سود.

۲. انجام پژوهش حاضر در بانک‌ها و مؤسسات مالی (شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه-

گری مالی و لیزینگ‌ها).

۳. انجام پژوهش حاضر در سطح هر یک از صنایع.

۴. خنثی کردن تأثیر نرخ تورم بر مدل‌های استفاده شده در پژوهش حاضر.

۸. محدودیت‌های پژوهش

مهم‌ترین محدودیت‌های پژوهش حاضر عبارتند از:

۱. عدم سابقه زیاد شرکت‌های فعال در بورس اوراق تهران، منجر به محدودیت

شرکت‌های مورد بررسی گردید. همچنین نبود داده‌های مورد نیاز و قابل اتکا برای محاسبه متغیرهای پژوهش در مورد برخی از شرکت‌ها موجب عدم بررسی آن‌ها شد که این امر بر قابلیت تعمیم نتایج به جامعه آماری تأثیر می‌گذارد.

۲. در مدل‌های استفاده شده برای اندازه‌گیری کیفیت سود در پژوهش حاضر، همزمان

داده‌های تأثیرپذیر از نرخ تورم و داده‌های مستقل از آن وجود دارد. بنابراین نرخ بالای تورم و نوسانات آن در طول دوره پژوهش، احتمالاً بر کیفیت سود اندازه‌گیری شده توسط این مدل‌ها

تأثیرگذار بوده است.

یادداشت‌ها

1. Restatement of Financial Statements	32. Schipper & Vincent
2. Callen et al.	33. Hicks
3. Manipulations	34. Kirschenheiter & Melumad
4. Lev	35. Scholer
5. Wu	36. Dechow & Schrand
6. Earnings management	37. Visvanathan
7. Linck et al.	38. Closeness-to-cash
8. Opportunistic Behavior	39. Francis et al.
9. Xia	40. Precision
10. Earnings Quality	41. Barth et al.
11. U S Government Accountability Office	42. Livant & Tan
12. Richardson et al.	43. Kevin
13. Palmrose et al.	44. Core
14. Akhigbe et al.	45. Non-core
15. Hribar & Jenkins	46. Wilson
16. Rotenstein	47. Wiedman & Hendricks
17. Gertsen et al.	48. Herly
18. Thompson & Larson	49. Myers et al.
19. Accounting Principles Board	50. Accruals quality
20. Accounting changes	51. Predictability
21. Scholz	52. Leuz et al.
22. Palmrose & Scholz	53. Abdelghany
23. Dechow	54. Variability
24. Chan	55. Hirschey et al.
25. Smoothness	56. Moses
26. Cheng et al.	57. Kinney & McDaniel
27. Bellovary et al.	58. Lin et al.
28. Bernard & Stober	59. Desai et al.
29. Beneish & Vargus	60. Abdullah et al.
30. Persistence	61. Shawver
31. Dechow & Dichev	

منابع

الف. فارسی

- ایزدی‌نیا، ناصر، و نظرزاده، سیدناصر (۱۳۸۸). بررسی ارتباط کیفیت سود و بازده سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *مجله توسعه و سرمایه*، ۳، ۸۷-۱۱۰.
- بولو، قاسم، حساس یگانه، یحیی، و مومنی، سهیل. (۱۳۹۱). تأثیر تجدید ارائه صورت‌های مالی بر مدیریت سود و پایداری سود. *فصل‌نامه مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۱۰ (۳۳)، ۷۳-۹۶.
- بهارمقدم، مهدی، و دولت‌آبادی، مهدیه. (۱۳۹۱). بررسی مقایسه‌ای کیفیت سود گزارش شده با سود تجدید ارائه شده. *فصل‌نامه تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، ۴ (۱۴)، ۵۲-۷۰.
- ثقفی، علی، امیری، مقصود، و کاظمی، حسین. (۱۳۹۰). مطالعه تجربی پیرامون محتوای اطلاعاتی سود متعاقب تجدید ارائه صورت‌های مالی. *فصل‌نامه نظریه‌های نوین حسابداری*، ۱ (۱)، ۱-۲۲.
- حیدرپور، فرزانه، و حسن ازوجی (۱۳۸۹). بررسی عوامل مؤثر بر تجدید ارائه سود هر سهم. *پژوهش‌نامه حسابداری مالی و حسابرسی*، ۶، ۱۱۵-۱۳۳.
- خواجوی، شکرالله و قدیریان‌آرانی محمدحسین (۱۳۹۳). بررسی کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه کننده صورت‌های مالی. *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، ۳ (۴)، ۱۲۹-۱۴۷.
- رحمانی، علی، و نجف‌تومرایی، المیرا. (۱۳۹۱). تجدید ارائه صورت‌های مالی و ریسک اطلاعاتی. *فصل‌نامه مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۱۰ (۳۴)، ۳۳-۵۴.
- شریعت‌پناهی، سیدمجید، و کاظمی، حسین. (۱۳۸۹). تأثیر ارائه مجدد صورت‌های مالی بر محتوای اطلاعاتی سود. *فصل‌نامه مطالعات حسابداری*، ۲۶، ۱-۲۸.
- کمیته تدوین استانداردهای حسابداری (۱۳۸۸). *استانداردهای حسابداری*، چاپ شانزدهم، تهران: انتشارات سازمان حسابرسی.
- نمازی، محمد. (۱۳۸۲). نقش پژوهش‌های کیفی در علوم انسانی. *مجله جغرافیا و توسعه*، ۱، ۶۳-۸۷.
- نمازی، محمد، و محمدی، محمد (۱۳۸۹). بررسی کیفیت سود و بازده شرکت‌های خانوادگی و

غیر خانوادگی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *مجله پیشرفت‌های حسابداری*، ۲، ۱۹۴-۱۵۹.

نیکبخت، محمدرضا، و رفیعی، افسانه. (۱۳۹۱). تدین الگوی عوامل مؤثر بر تجدید ارائه صورت‌های مالی در ایران. *مجله دانش حسابداری*، ۹، ۱۷۶-۱۹۴.

ب. انگلیسی

- Abdelghany, K. E. (2005). Measuring the quality of earning. *Managerial Auditing Journal*, 20, 1001-1015.
- Abdullah, S. N., Mohamad Yusof, N. Z., & Mohamad Nor, M. (2010). Financial restatements and corporate governance among Malaysian listed companies. *Managerial Auditing Journal*, 25 (6), 526-552.
- Akhigbe, A., Kudla, R. J., & Madura, J. (2005). Why are some corporate earnings restatements more damaging. *Applied Financial Economics*, 15, 327-336.
- Barth, M. E., Landsman, W. R., & Lang, M. H. (2008). International accounting standards and accounting quality. *Journal of Accounting Research*, 46 (3), 467-498.
- Bellovary, J. L., Giacomino, D. E. and Akers, M. D. (2005). Earnings quality: It's time to measure and report. *The CPA Journal*, 75 (11), 32-37.
- Beneish, M. & Vargus, M. (2002). Insider trading, earnings quality, and accrual mispricing. *The Accounting Review*, 77 (4), 755-791.
- Bernard, V. L. & Stober, T. L. (1989). The nature and amount of information in cash flows and accruals. *The Accounting Review*, 64 (4), 624-652.
- Callen, J. L., Livnat, J., & Segal, D. (2005). Accounting Restatements: Are They Always bad News for Investors? Working Paper, Available at SSRN:http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=840504. Available online 10 November 2005.
- Callen, J. L., Livnat, J., & Segal, D. (2006). Accounting restatements: Are they always bad news for investors? *Journal of Investing*, 15 (3), 57-68.
- Chan, K.; Louis, K.; Chan, C.; Jegadeesh, N.; & Lakonishok, J. (2006). Earnings quality and stock return. *Journal of Business*, 79 (3), 1041-1082.
- Cheng, C. S. A., Johnston, J., & Zishang Liu, C. (2013). The supplemental

- role of operating cash flows in explaining share returns: Effect of various measures of earnings quality. *International Journal of Accounting and Information Management*, 21 (1), 53-71.
- Dechow, P. M. (1994). Accounting earnings and cash flows as measures of firm performance the role of accounting accruals. *Journal of Accounting and Economic*, 18 (1), 3-42.
- Dechow, P. M., & Dichev, D. (2002). The quality of accruals and earnings: The role of accrual estimation errors. *The Accounting Review*, 77 (1), 35-59.
- Dechow, P. M. & Schrand, C. M. (2004). *Earnings quality*. CFA Institute. Research Foundation Publications.
- Desai, H., Hogan, C. E., & Wilkins, M. S. (2006). The reputational penalty for aggressive accounting: Earnings restatements and management turnover. *The Accounting Review*, 81 (1), 83-112.
- Francis, J., Lafond, R., Olsson, P. M., & Schipper, K. (2005). The market pricing of accruals quality. *Journal of Accounting and Economics*, 39(2), 295-327.
- Francis, J., Olsson, P. M., & Schipper, K. (2008). Earnings quality. *Foundations and Trends in Accounting*, 1 (4), 259-340.
- Government Accountability Office (2002). Financial Restatements: Update of Public Company Trends, Market Impacts, and Regulatory Enforcement Activities. Technical Report, United States Government Accountability Office.
- Gertsen, F., Van Riel C., & Berens, G. (2006). Avoiding reputation damages in financial restatements. *Long Range Planning*, 39 (3), 429-456.
- Herly, M. (2012). Earnings Quality in Restating Firms: Empirical Evidence. Masters Thesis. The Aarhus University.
- Hirschey, M., Smith, K. R., & Wilson, W. M. (2012). Financial Reporting Credibility after SOX: Evidence from Earnings Restatements. Working Paper, Available at: <http://ssrn.com/abstract=1652982>.
- Hribar, P., & Jenkins, K. T. (2004). The effect of accounting restatements on earnings revisions and the estimated cost of capital. *Review of Accounting Studies*, 9(2-3), 337-356.
- Kevin. W. H. (2008). Earnings persistence of restating firms. Should all earnings restatements be treated equally? University of Colorado at Boulder, ProQuest Dissertations & Theses. Available at:

- <http://search.proquest.com/docview/193716986>.
- Kevin, W. H. (2011). Changes in the predictive ability of earnings around earnings restatements. *Review of Accounting and Finance*, 10 (2), 155-175.
- Kinney, W. R., & McDaniel, L. S. (1989). Characteristics of firms correcting previously reported quarterly earnings. *Journal of Accounting and Economics*, 11 (1), 71-93.
- Kirschenheiter, M. & Melumad, N. (2004). Earnings Quality and Smoothing. Working Paper. Available at: www.krannert.purdue.edu/events/bkd_speakers/papers/mikespaper, Available online 4 October 2007.
- Leuz, C., Nanda, D., & Wysocki, P. D. (2003). Earnings management and investor protection: An international comparison. *Journal of Financial Economics*, 69 (3), 505-527.
- Lev, B. (2003). Corporate earnings: Facts and fiction. *Journal of Economic Perspectives*, 17(2), 27-50.
- Lin, J. W., Hwang, M. I., & Li, J. F. (2004). A neural fuzzy system approach to assessing the risk of earnings restatements. *Issues in Information Systems*, 5 (1), 201-207.
- Linck, J. S., Lopez, T. J., & Rees, L. (2006). The Valuation Consequences of Voluntary Accounting Changes. Working Paper Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=82060>, Available online 15 September 2013.
- Livnat, J., & Tan, C. E. L. (2004). Restatements of Quarterly Earnings: Evidence on Earnings Quality and Market Reactions to the Originally Reported Earnings. Available at <http://people.stern.nyu.edu/jlivnat/Restatements.pdf>, Available online 15 September 2013.
- Moses, O. D. (1987). Income smoothing and incentives: Empirical tests using accounting changes. *The Accounting Review*, 62 (2), 358-377.
- Myers, J. N., Myers, L. A., & Omer, T. C. (2003). Exploring the auditor° client relationship and the quality of earnings: A case for mandatory auditor rotation. *The Accounting Review*, 78 (3), 779-800.
- Palmrose, Z. V. & Scholz, S. (2004). The circumstances and legal consequences of non-GAAP reporting: Evidence from restatements. *Contemporary Accounting Research*, 21(1), 139-180.
- Richardson, S., Sloan, R., Soliman, M., & Tuna, A. I. (2001). Information in Accruals about the Quality of Earnings. Working Paper. Available at:

- <http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstractid=278308>. Available online 7 September 2011.
- Richardson, S., Tuna, I., & Wu, M. (2002). Predicting earnings management: The case of earnings restatement. Working paper, Available at: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=338681, Available online 15 October 2011.
- Rotenstein, A. (2008). Corporate governance changes following earnings restatements. Doctoral Dissertation. The City University of New York.
- Schipper, K., & Vincent, L. (2003). Earnings quality. *Accounting Horizons*, 17, 97-111.
- Scholer, F. (2004). The quality of accruals and earnings and the market pricing of earnings quality. Working paper, Available at: <http://econpapers.repec.org/paper/hhbaarbfr/2004-001.htm>.
- Scholz, S. (2008). The changing nature and consequences of public company financial restatements. University of Kansas School of Business. The Department of the Treasury.
- Shawver, T. (2007). An empirical study of select financial variables inherent in fraudulent financial reporting in the financial institution industry. Doctoral Dissertation. Nova Southeastern University.
- Thompson, J. H., & Larson, G. M. (2004). An analysis of restatements on financial reporting: Is the loss of investor confidence justified? *Research in Accounting Regulation*, 17, 67-85.
- Visvanathan, G. (2006). An empirical investigation of 'closeness to cash' as a determinant of earnings response coefficients. *Accounting and Business Research*, 36 (2), 109-120.
- Wiedman, C. I., & Hendricks, K. B. (2010) Firm accrual quality surrounding restatements. Working paper, CAAA Annual Conference 2011. Available at: <http://ssrn.com/abstract=1519920>.
- Wilson, W. M. (2008). An empirical analysis of the decline in the information content of earnings following restatement. *The Accounting Review*, 83 (2), 519-548.